

Zemljepisni in narodopisni obrazi.

Nabral Fr. Jaroslav.

61.

Neprijetnosti ob vožnji v Ameriko.

(Dalje.)

Prehodili smo več ulic, naposled smo obstali pri „zlatem angelu“. Kazalo se je vse tako, da smo prišli v zloglasno hišo. Zapodili so nas po stopnicah v gorenje nadstropje. Ob stranéh so bili nastavljeni neki zoprni ljudje, med njimi je bil tudi naš gostilnik, rodom Nemec. Ti nastavljeni možaki so nas obsuli z najpodlejšimi besedami, mene se je lotil gostilnik na najnesramnejši način. Ali jaz sem mu založila eno po obrazu, da me je koj pustil, zato pa je jel kleti kot satan. Tudi druge deklice so se trudile na vso moč, da se ubranijo nesramnih napadov. To je tako stogotilo gostilnika in njegove tovariše, da so nas kar porinili čez prag, naj gremo kamor hočemo. „Izseljencev je uže preveč v hiši“, dejali so, „takih nesramnih deklin pa sploh ne prenočujemo“. Stale smo na ulici kot zbegane ovce, in nismo vedele, kam bi se obrnile. Kar se nam približa zelo sumljiv možak, in ponudi se, da nam hoče pokazati pošteno gostilno, v kateri bomo popolnoma varne in zadovoljne. Vodil nas je sem in tje po mestu, in naposled smo sprevidele, da nas nalašč tako vodi, da bi ne znale več nazaj. Ali tisti hip, ko nas je voditelj zagotavljal, naj se ne bojimo, naj le gremo ž njim, ker bomo vsak čas v gostilni, stopi pred nas elegantno oblečen gospod ter cmeni po francoski: „Za božjo voljo, kaj pa mislite! Ali ne veste, kamo vas hoče ta človek zvoditi? Sirote! Po vas je, če pojdete ž njim, še nekaj korakov je do tistega doma. Oni-le je!“ Voditelj naš je grdo zaklel in pobegnil.

Nemudoma sežem v žep po pismo in poprosim gospoda, naj mi pokaže pot k „zlatej kroni“. Omenil mi je na to, da smo uže daleč od zlate krone, vendar nas hoče tje peljati. Vodil nas je tudi on sem in tje po mestu še dalj časa od poprejnega voditelja. Slednjič nas je hotel peljati čez nek most, tu nas ustavita dva na videz jako častita in poštena gospoda. Zavpila sta z gromkim glasom: „Stojte!“ Potem sta jela oštevati našega voditelja, pretila sta mu, da ga hočeta aretovati, psovala sta ga s ciganom in dekliškim zapeljivcem. Voditelj jo je pobrisal pri tisti priči in se zgubil v stranske ozke ulice. Eden gospodov mi je povedal, da smo bile v pesteh znanega brezvestnika, ki z deklicami trži.

Prosila sem sedaj ta dva gospoda, naj mi vsaj ona pokažeta pot k zlati kroni. Šla sta z nami. Kmalu smo srečali moža, o katerem sta rekla spremnika naša, da je gostilnik pri „zlatem levu“. To ni elegantna gostilna, ali posebno slabega pa tudi nobeden ne vé o njej. Jaz ne bi bila šla s tem možem, ali ker je bil ves trop, s katerim sem hodila, shojen in utrujen tako, da je komaj noge naprej vlekel, ni kazalo drugo, kakor iti. Drle smo toraj za gostilnikom kot ovce k mesnici. Kmalu smo bile pri zlatem levu. To ni dobra gostilna, dejala

sem uže zunaj sama sebi, in ko smo posedle po klopeh v odkazani sobi, sprevidela sem koj, da imam prav. Domačica je bila mlada, krepka žena, gladko je govorila nemški, po volji nam pa ni bila čisto nič, preveč sumljivo se je vedla.

Zvečer so mi rekli, naj grem spat. Spati bi bila morala z dvajsetimi drugimi, moškimi in ženskami, mladimi in starimi. Postelje so stale ob stenah po tri ena nad drugo. V te postelje so se spravili potniki, kakor je komu kazalo. Opazila sem, da ti ljudje niso čisto nič sramežljivi. Dolgo in milo sem prosila gostilnikove, predno so mi odkazali posebno spalnico. Odkar pametujem, nisem še videla take zadrgnjene, nagnjusne postelje. In v taki postelji naj bi ležala in spala po tako trudapolni vožnji s Pariza v Havre! Zjutraj zgodaj sem vstala in šla doli v vežo po vode. Pa kaj mi je naredila domačica! Surovo me je zavrnila: „Še tega se manjka, da bi takim vlačugam vode dajala! Kar je prav drugim, zakaj bi ne bilo vam. Nobena še ni prašala po vodi, tudi vam je ne dam.“

Slednjič so nam naznanili, da naslednjega dne ob treh moramo priti na brod. Če se ne motim, bilo je pasažirov 700—800. To vam je bilo tiščanje, prepehavanje, šum in vpitje. Stali smo, čakali in gledali, kedaj se odpeljemo. Ko smo se uže naveličali čakanja, oznanili so nam, da ne moremo odpluti, ker je brod preobložen. Naj se vrnemo vsak v svojo gostilno in počakamo. Kako smo se pogledovali in kaj smo si mislili ob vsem tem, pač ni treba ugibati.

(Konec prihodnjič.)

Podučne stvari.

Pri sosedu.

Nedelja je. V Lepem dolu vračajo se ljudje po dokončani popoludanski službi božji v celih trumah domu. Sosea Ivan in France kramljata o tem in drugem prav po domače med seboj; bila sta oba tudi občinska odbornika. Ko dospeta do Ivanovega domovja, povabi ta sosedu Franceta na kupico rujnega vinca ter na daljši razgovor o važnih gospodarskih stvaréh, ki se v Lepem dolu kmalu izvesti nameravajo. Ivan bil je naprednjak, a France pa starokopituež v kmetijstvu. Beseda prinese besedo, a nazor nove nazore. Pri sosedu Ivanu vname se med njima sledeči živahni razgovor:

France oglasi se prvi ter huduje: Še tega se nam je manjkalo; sedaj se nam uže celó gosposki človek iz mesta vsiljuje ter hoče nas stare in izkušene kmetovalce v kmetijstvu podučevati in nam celo kopico novotarij natvesti, a vse to, kar so naši očetje in njihovi še starejši predniki za dobro spoznali, pa kar popolno zavreči in odpraviti. Pravi pa ta človek, da je deželni popotni učitelj kmetijstva, in da ga je za takega celó ministerstvo samo imenovalo ter k nam novo kramo prodajati poslalo. Naj tudi v prihodnje le po svojih knjigah brska; o kmetijstvu pa tako nič ne ume in tudi nikoli umel ne bode. Po njegovih nazorih morali bi mi stari,